

گزارش کار گروه

گروه کشاورزی و منابع طبیعی

این گروه کار خود را از اول ابان ماه ۱۳۵۹ با بررسی بیش از ۶۰۰ پرسش نامه آغاز کرد و پس از بررسی پرسش نامه ها و شناخت تقریبی افراد متخصص، طی برگزاری سمینارهایی در ستاد انقلاب فرهنگی، گروه های فرعی زیر را تشکیل داد:

- ۱- ایاری و آبادانی،
  - ۲- اقتصاد کشاورزی،
  - ۳- باغبانی،
  - ۴- زراعت و اصلاح نباتات،
  - ۵- ترویج و آموزش کشاورزی،
  - ۶- دام پروری،
  - ۷- گیاه پزشکی،
  - ۸- ماشین های کشاورزی،
  - ۹- خاکشناسی،
  - ۱۰- جنگل و منابع طبیعی،
- ۵- اقتصاد کشاورزی (تألیف: غلامرضا سلطانی، بهاء الدین همتی)
- ۶- چشمی در اسمان (ترجمه: مرتضی قادری، احمد دالکی نجفی)
- ۷- باران مؤثر در زراعت ابی (ترجمه: اسماعیل مالک)
- ۸- ساختمان های انرژی کاه ایشارهای تنظیم کننده سیستم های ایاری (ترجمه: جواد فرهودی)
- ۹- طرح های بلوک های ناقص در علوم کشاورزی (ترجمه: عبدالله بصیری)
- ۱۰- خرما (تألیف: ایرج روحانی)
- ۱۱- شناخت آب سالم (ترجمه: محمد محمدی فتیده)

گروه زبان های خارجی

این گروه طی سال گذشته برای بیش از ۱۵۰ عضو هیأت علمی دانشگاهها حکم تألیف و ترجمه صادر کرده و تقریباً ۶۰ درصد از کار ترجمه و ۵۰ درصد از امر تألیف کتاب های این گروه به اتمام رسیده است. ۷ مجلد ترجمه و یک مجلد تألیف آماده برای آخرین مرحله ویراستاری است که عبارت اند از:

- ۱- تخیل فرهیخته، از: نورترپفرای
  - ۲- اسطوره آریایی، از: پولیاکف
  - ۳- دیدگاه غریبها درباره اسلام، از: سازرن
  - ۴- تاریخ اسلام در سیسیل، از: عزیز احمد
  - ۵- زبان شناسی کار بسته و علم زبان آموزی، از: دنیس ژیرار
  - ۶- زبان شناسی علمی، از: ویلیام سامارین
  - ۷- ارتباط - زبان و معنی، از: جورج میلر
- ۱- چکیده ای از ژنتیک (ترجمه: مصطفی ولی زاده، محمد امین بخش، محمود خسرو شاهی)
- ۲- اب مصرفی گیاهان و احتیاجات آب ایاری (ترجمه: اسماعیل مالک، حسن عالمی)
- ۳- مبانی علم محیط زیست (ترجمه: عبدالحسین وهاب زاده)
- ۴- اسپروپلاسمها و میکو پلاسمها (تألیف: کیکاوس

وهبای تخصصی

گزارش گروه انگلیسی حاوی این مطالب و پیشنهادات بود: ۳۰ درس به گونه‌ای تهیه شود که دانشجویان در هر ۳ ساعت یکی از درسها را یاد گیرند، ۱۰۰۰ واژه نیمه تخصصی، به ۲۵۰۰ واژه مرحله اول برنامه طوری اضافه شود که در هر درس ۲۵ تا ۳۵ واژه جدید تدریس شود، پس از هر ۵ الی ۱۰ درس يك خودآزمایی صورت گیرد، آموزش واژه و آشنایی به نحوه اشتقاق واژه‌ها مورد توجه قرار گیرد، کتابچه روش تدریس تهیه و حتی الامکان اصل تکرار و سایر روشهای تهیه مواد آموزشی رعایت شود.

در پایان این سمینار هسته‌های مرکزی گروههای تهیه مواد آموزشی به این شرح تعیین شدند:

- ۱- دانشگاه شیراز: پزشکی، فنی و مهندسی
- ۲- دانشگاه تبریز: کشاورزی
- ۳- دانشگاه ملی: علوم و علوم اجتماعی ۱
- ۴- دانشگاه تهران (مرکز زبان): علوم اجتماعی ۲
- ۵- مجتمع دانشگاهی ادبیات و علوم انسانی: علوم انسانی ۱ و ۲

گروه تربیت بدنی

گروه تربیت بدنی مرکز نشر دانشگاهی دارای اهدافی است که از هر لحاظ بتواند در این رشته، متمرکز و سازنده باشد و از اهم این هدفها اینکه: کتابهایی را که برای ترجمه و تألیف به صاحب نظران و اهل فن در این زمینه واگذار کرده حاوی مطالب و نکته‌هایی است که اغلب کتب سابق در این رشته فاقد آنها هستند چرا که کتابهایی که در کشور ما در زمینه تربیت بدنی تألیف یا ترجمه شده اند بجز در موارد نادر، نشانگر رابطه‌های این رشته با سایر علوم نبوده اند و اغلب آنها صرفاً به توضیح و تبیین و معرفی فنون و مهارتهای ورزشی و از این قبیل مطالب پرداخته اند و هم از این رو است اکثر کتبی که این گروه در صدد ترجمه و تألیف آنها بر آمده در بر گیرنده مطالب و مسائلی درباره: فیزیولوژی ورزشی، بیومکانیک، تغذیه ورزشی، یادگیری، حرکتی، رشد حرکتی، پیشگیری از صدمات ورزشی، حرکت شناسی دانشگاهی و.... است که این کتب در مجموع می‌توانند به عنوان کتابهای دانشگاهی مورد استفاده قرار گیرند.

۸- عوامل مؤثر در یادگیری زبان دیگر، از: حسین وثوقی علاوه بر فعالیتهای یاد شده، سمینار استادان زبانهای خارجی (آلمانی، انگلیسی، فرانسه) با حضور ۳۲ تن از نمایندگان بخش زبانهای خارجی دانشگاههای کشور در محل مرکز نشر دانشگاهی تشکیل شد. در این سمینار علاوه بر گزارش کارهای انجام شده، در زمینه برنامه‌ریزی زبانهای خارجی و هدفها و نیازهای موجود مجدداً بحث و تبادل نظر شد. در این گردهمایی، هریک از نمایندگان دانشگاهها گزارش مبسوطی از وضع بخش زبانهای خارجی خود دارد و پس از طرح چگونگی ضوابط تهیه مواد آموزشی، شرکت کنندگان به سه گروه آلمانی، انگلیسی و فرانسه تقسیم شدند تا هریک ضوابط تهیه مواد آموزشی را پس از بحث و تبادل نظر در گروههای کوچک تعیین کنند و در نهایت نتیجه کار در جلسه عمومی مطرح شود.

در این سمینار، گزارش گروه آلمانی بر این نکته تأکید داشت که با توجه به کمبود نیروی انسانی لازم در این رشته، لازم است گروهی در دانشگاه تهران با شرکت اساتید زبان آلمانی دانشگاههای دیگر تشکیل شود تا مواد آموزشی مرحله اول را تهیه کنند و برای مرحله دوم برنامه، از کتابهای موجود (پس از زدودن بار فرهنگی خارجی) استفاده شود.

گزارش گروه فرانسه حاکی از آن بود که چون این زبان مانند زبان آلمانی در دبیرستانها تدریس نمی‌شود، بهتر است که برای یادگیری مرحله اول يك دوره فشرده (۱۸۰ ساعت) بجای ۹۰ ساعت پیشنهادی در نظر گرفته شود. همچنین پیشنهاد شد که ابتدا مواد آموزشی تهیه شده در دانشگاه همدان مورد بررسی قرار گیرد و نتیجه در يك جلسه با شرکت اساتید رشته فرانسه مطرح و پس از آن ضوابط تهیه مواد آموزشی این رشته تعیین شود.

تمام نهادهایی که مسئول کنترل مواد غذایی هستند در آن شرکت جویند تا بدین وسیله کتابهایی که از طرف این گروه نشر و طبع می شود بتوانند جوابگوی نیازهای کشور باشند و روشها و شیوه های مندرج در آنها مورد تأیید نهادهای آموزشی و اجرایی قرار گیرند. بدین سبب در جلسات این کمیته نمایندگان: اداره کل نظارت بر مواد غذایی، آزمایشگاههای کنترل غذا و دارو، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، انستیتو تغذیه، دانشکده دارو-سازي دانشگاه تهران، دانشکده کشاورزی کرج و... شرکت می کنند.

اکثر افرادی که در کار تألیف و ترجمه با این گروه همکاری می کنند شاغل اند و بخشهایی از وقت خود را به این امر اختصاص داده اند و تنها ۳ تن از آنان بطور تمام وقت در اختیار گروه قرار دارند. این گروه علاوه بر فعالیتهای یاد شده، فهرست کتابهای موجود به زبان فارسی (در زمینه های مختلف علوم غذایی و تغذیه) را نیز تهیه و تدوین کرده است.

در مورد تدوین کتابی در زمینه آزمایشهای مواد غذایی، این گروه موفق شده طرحی تهیه و به مرحله اجرا نزدیک سازد. این طرح بر پی گیری و اعمال سه اصل زیر استوار است:

- ۱- دوری جوئی و پرهیز از ترجمه صرف و انجام آزمایشها، حداقل در دو آزمایشگاه به طور مضاعف،
- ۲- انتخاب آن دسته روشهایی بعنوان روشهای مرجع که حتی الامکان در شرائط کنونی کشور ما قابل اجرا باشند،
- ۳- شرکت فعالانه نمایندگان تمام نهادهای ذیربط در مراحل مختلف تدوین روشها.

گروه متالورژی

گروه متالورژی که کار خود را در آبان ماه سال گذشته آغاز کرد، تا بحال ۵۱ کتاب برای ترجمه و تألیف به اعضای هیأت علمی دانشگاهها در رشته مربوط واگذار کرده است که ۲۴ عنوان ترجمه و ۲۲ عنوان تألیف است. پنج فقره از احکام نیز به دلائل مختلف برگشت داده شده و یا متقاضیان از به انجام رساندن درخواست خود منصرف شده اند.

علاوه بر این تعدادی از متخصصان و اساتید کتابهایی را که

از دیگر فعالیتهای این گروه باید از تشکیل سمینار برای هماهنگی کار مؤلفان و مترجمان و تهیه و تدوین واژگان علمی تربیت بدنی و لغات و اصطلاحات ورزشی، نام برد. از مجموع کتابهایی که این گروه در دست تهیه دارد تاکنون کار حدود ۷۰ درصد از ترجمه ها و ۳۰ درصد از تألیفها به پایان رسیده است و ۵ کتاب زیر در مراحل نهایی ویرایش قرار دارند:

- ۱- روانشناسی ورزشی،
- ۲- پیشگیری از صدمات ورزشی،
- ۳- بیومکانیک،
- ۴- الگوهای بنیادی حرکت،
- ۵- تغذیه ورزشی.

گروه علوم غذایی و تغذیه

این گروه در دی ماه ۱۳۵۹ تشکیل شد. در این گروه که تاکنون ۴۹ جلسه داشته است، سه زیر شاخه اصلی که هر یک دارای تقسیمات اختصاصی تری هستند؛ در نظر گرفته شده که عبارتند از: صنایع غذایی، تغذیه و علوم مواد غذایی.

گروه بطور مرتب پنجشنبه هر هفته تشکیل جلسه می دهد و تا به حال ۲۷ کتاب واگذار کرده است که ۱۰ مجلد تألیف، ۵ مجلد اقتباس و ۱۲ مجلد ترجمه از متون خارجی است.

کتابهای ترجمه شده در دست ویرایش عبارت اند از:

1- *The Value of Food*, Bender, 1975

2- *Normal and Therapeutic Nutrition*, Andreus, 1977

کتابهای تألیف شده در دست ویرایش عبارت اند از:

۱- اصول کسرو سازی

۲- صنایع غذایی، جلد دوم

۳- مبانی علوم و تکنولوژی میوه و سبزیجات

گروه علوم غذایی و تغذیه، در مورد تهیه واژه نامه، کار خود را آغاز کرده و تا بحال ۷۰۰ واژه و معادلهای متداول و رایج آنها را استخراج کرده است. این گروه لز بدو تشکیل خود به آزمایش و کنترل مواد غذایی و تدوین کتابهای متمر و مناسب در این زمینه توجه ویژه ای داشته و کمیته مخصوصی را به این امر اختصاص داده است. در تشکیل این کمیته جدیت بر این بوده که نمایندگان

حاصل سالها تجربه و تفحص و ممارست آنها بوده است برای چاپ و نشر به این گروه ارائه کرده اند. تاکنون کار حدود ۳۵ درصد از ترجمه ها و ۴۰ درصد از تألیفهای واگذار شده به مترجمان و مؤلفان به اتمام رسیده است. کتابهای آماده بازننگری و ویرایش عبارت اند از:

۱- روشهای مختلف تولید فولاد (تألیف)

۲- اطلس عیوب قطعات ریختگی (ترجمه)

۳- عناصر الیازی در فولاد (ترجمه)

۴- مبانی متالورژی استخراجی (ترجمه)

۵- جدول اعداد و توابع ترمودینامیکی و واکنشهای شیمیایی (تألیف)

در مورد تدوین واژه نامه تخصصی، این گروه فعالیت دامنه داری را از مهر ماه ۱۳۶۰ آغاز کرده و «گروه واژه نامه متالورژی» متشکل از تعدادی از صاحب نظران و اعضای مجرب هیأت علمی دانشگاهها (با تخصصهای مختلف در متالورژی) است و علاوه بر این، گروه متالورژی از تجارب سایر گروهها نیز استفاده کرده و امیدوار است این کار را به نحو مطلوبی به سامان برساند.

کمبود متخصص و صاحب نظر در این رشته، و اشتغال اکثر متخصصان در بخشهای صنعتی کشور و بی میلی آنها به کارهای ترجمه و تألیف از مشکلات مهم گروه متالورژی است و بدین سبب این گروه آمادگی خود را در مورد همکاری با افرادی که در زمینه ترجمه و تألیف کتابهای مربوط به متالورژی، توانائی دارند اعلام داشته و از هر نوع پیشنهادی که در این باره ارائه شود استقبال خواهد کرد.

گروه برق

این گروه که در تاریخ ۱۳۵۹/۸/۱۵ تشکیل شد، در حال حاضر ۷۰ کتاب در دست ترجمه و تألیف دارد (۲۳ تألیف و ۴۸ ترجمه) و ۹ کتاب در دست ویرایش فنی است که عبارت اند از:

۱- دیجیتال الکترونیک،

۲- وسایل تبدیل انرژی الکترومکانیکی (ماشینهای برقی)،

۳- تکنیک پالس،

۴- Circuit Synthesis and Design

۵- مبانی اقتصاد انرژی الکتریکی،

۶- القاء میدانهای الکترومغناطیسی خارجی روی خطوط ارتباط،

۷- خواص مواد در مهندسی،

۸- الکترو مغناطیس،

۹- اصول و فنون انتقال در مهندسی ارتباطات دوز.

علاوه بر فعالیتهای یاد شده، لزوم واژه گزینی مورد توجه شدید مؤلفان این گروه قرار دارد و از اواخر سال ۱۳۵۹ گروه ویژه ای بدین منظور انتخاب شد. گروه واژه گزینی هر هفته یکبار در فرهنگستان تشکیل جلسه می دهد. در این جلسات افراد متخصص در زمینه های مختلف رشته برق و چند ادیب و زبان دان از فرهنگستان زبان و ویراستاران رشته برق شرکت می کنند (البته گروه واژه گزینی شرکت در این جلسات را برای عموم آزاد اعلام کرده و از کسانی که بتوانند در این مهم گروه را یاری دهند استقبال می کند). در مورد استفاده از واژه های متداول در صنعت و مراکز علمی، گروه چند هزار واژه (با استفاده از کتب معتبر) تهیه و به مراکز مختلف علمی و صنعتی ارسال کرد و از آنها خواست تا واژه های متداول و رایجی را که در تدریس، ترجمه و یا صنعت از آنها استفاده می شود، برای گروه بفرستند.

در زمینه بهره گیری از واژه های متداول در متون علمی، حدود ۷۰ منبع مختلف، شامل واژه نامه های کتابهای مختلف (ترجمه و تألیف)، فرهنگها، جزوه ها و غیره فراهم و حدود ۶۰۰ واژه که قبلاً در جلسات فرهنگستان پیشنهاد شده بود گردآوری شده است. تمام واژه های گردآوری شده به وسیله کامپیوتر تنظیم شده و در حال حاضر فهرستی شامل حدود ۷۰۰۰ واژه در اختیار گروه قرار دارد. همچنین گروه واژه گزینی حدود ۱۰۰۰ «واژه معادل» نیز پیشنهاد کرده و امیدوار است با استفاده از نظرات افراد ذیصلاح بتواند کار خود را با کیفیت بهتری دنبال کند.

گروه دامپزشکی

این گروه پس از تشکیل در آذر ماه ۱۳۵۹، با شرکت ۲۰ تن از اعضای هیأت علمی دانشکده های دامپزشکی تهران، ارومیه

- ۲- آنالیز بعدی و تئوری مدل (ترجمه)
 ۳- واژه‌نامه فنی و مهندسی (تألیف)

گروه پرستاری

گروه پرستاری اولین جلسه خود را در تاریخ ۱۳۵۹/۹/۱۵ تشکیل داد، میزان فعالیت این گروه پس از گذشت يك سال و اندی بطور خلاصه به شرح زیر است:

الف - کتابهای در دست تهیه و ترجمه:

- ۱- پرستاری کودکان (ترجمه)
- ۲- تاریخ پرستاری (گرد آوری و اقتباس)
- ۳- پرستاری کودکان (ترجمه)
- ۴- پرستاری روانی (گرد آوری و اقتباس)
- ۵- پرستاری داخلی و جراحی (گرد آوری و اقتباس)
- ۶- سرطان پستان و روش خود آزمایی (گرد آوری و اقتباس)
- ۷- مدیریت در پرستاری (گرد آوری و اقتباس)
- ۸- پرستار و بیمار سرطانی (ترجمه)

ب - کتابهای آماده ویرایش:

- ۱- فن پرستاری (ترجمه)
- ۲- اخلاق پرستاری (گرد آوری و اقتباس)
- ۳- بهداشت جامعه (گرد آوری و اقتباس)

ج - کتابهای آماده چاپ:

- ۱- فیزیك پرستاری (ترجمه)
  - ۲- آناتومی و فیزیولوژی برای پرستاران
- بطور کلی حدود چهل درصد از کار ترجمه، تألیف و گرد- آوری اکثر کتابهای واگذار شده به این گروه به انجام رسیده است.

گروه تاریخ

در گروه تاریخ تاکنون ۷۰ درصد از کار ترجمه و ۷۵ الی ۸۰ درصد از کار تألیف کتابها به پایان رسیده است. در این گروه تنها يك كتاب در دست تصحیح است و تقریباً ۷۰ درصد از کار آن به انجام رسیده است.

الف- کتابهای آماده برای ویرایش:

اهواز و شیراز قریب ۱۲۰ پرسش نامه را مورد رسیدگی و بررسی قرار داد و پس از اتخاذ تصمیمات لازم در مورد خط مشی کلی گروه، با توجه به افزایش حجم کارها متدرجاً به تشکیل کمیته‌های تخصصی: علوم تشریحی دامپزشکی، علوم درمانگاهی دامپزشکی، انگل شناسی و بیماریهای انگلی، میکروبیولوژی حیوانی، پاتولوژی دامپزشکی، فیزیولوژی و فارماکولوژی دامپزشکی، دامپروری و اصلاح نژاد دام، ماهی شناسی و بیماریهای ماهی، بهداشت مواد غذایی و همه گیر شناسی دامپزشکی، همت گماشت.

این گروه تاکنون ۵۵ کتاب (۴۲ تألیف و ۱۳ ترجمه) به اعضای هیأت علمی رشته دامپزشکی واگذار کرده است. میزان کار انجام شده در این گروه در امر ترجمه، در مورد ۵ کتاب، ۸۰ درصد و در مورد ۸ کتاب ۴۰ درصد است. در کار تألیف، در مورد ۵ کتاب، حدود ۹۰ درصد و در مورد ۱۴ کتاب حدود ۴۰ درصد و در مورد مابقی ۵ تا ۱۰ درصد کار به اتمام رسیده است. گروه در حال حاضر کتابی آماده برای چاپ ندارد. ویرایش فنی کتابها، همزمان با تهیه مطالب، انجام می‌گیرد. تعداد اعضای هیأت علمی شاغل که در حال حاضر به نگارش و تهیه مطالب پرداخته اند ۶۸ نفر است.

برگزاری گردهماییهای سه روزه در مورد کمیته تخصصی علوم تشریحی دامپزشکی و علوم درمانگاهی دامپزشکی از فعالیت‌های دیگر این گروه بود، که به منظور تجدید نظر در محتوای آموزشی دانشگاهی رشته دامپزشکی، مطابق با برنامه- ریزیهای جدید ستاد انقلاب فرهنگی، در جهت تهیه متون درسی مورد نیاز و ارائه راه حلهای اصولی جهت بازدهی بیشتر در امر نشر دانشگاهی، انجام گرفت.

گروه مکانیک

این گروه از آغاز کار خود (آبانماه ۱۳۵۹) تاکنون ۲۸ تألیف و ۹۶ ترجمه واگذار کرده است. به طور کلی ۶۰ درصد از کار ترجمه و ۴۰ درصد از کار تألیف کتابهای گروه مکانیک به انجام رسیده است و در حال حاضر هشت کتاب ترجمه شده در دست بررسی و باز بینی نهایی است. این گروه سه کتاب آماده برای چاپ دارد که عبارت اند از:

- ۱- اصول تأسیسات تبریدی (ترجمه)

- ۱- هیأت بلژیکی در ایران (ترجمه: خانم اتحادیه)
- ۲- سفرنامه کنت درسی (ترجمه: دکتر احسان اشراقی)
- ۳- اسمعیلیه نزاری (تألیف: دکتر اللهیار خلعتیری)
- ۴- اصناف و مشاغل در دوره صفویه (تألیف: سیدکاظم روحانی)
- ۵- نینو و علی (ع) (ترجمه: دکتر محمد حسن فغفوری)
- ۶- حضرت محمد (ص) و سنت اسلامی (ترجمه: سیدمحمد علوی)

۷- اطلس باستان‌شناسی (تألیف: دکتر مجیدزاده - دکتر ملک شهیرزادی)

ب- کتابهای آماده چاپ:

- ۱- المغازی (ترجمه: دکتر مهدوی)
- ۲- الاصناف فی العصر العباسی (ترجمه: دکتر عالم‌زاده)
- ۳- جوامع الحکایات (به اهتمام: دکتر شعار)

گروه علوم اجتماعی

- این گروه پس از تشکیل (در مهر ماه ۱۳۵۹) پرسش‌نامه‌های اساتید علوم اجتماعی دانشگاه‌های کشور را بطور مقدماتی مورد مطالعه و بررسی قرارداد و پس از پژوهش‌ها و بازنگری‌های لازم، سرانجام برای ۸۳ تن از استادان این رشته احکامی جهت ترجمه و تألیف کتب مورد نیاز صادر کرد. بطورکلی تعداد کتابهای واگذار شده از طرف این گروه ۹۹ مجلد است که ۵۱ مجلد ترجمه و مابقی تألیف خواهد بود. در گروه جامعه‌شناسی تاکنون کار ترجمه ۶ کتاب و تألیف یک کتاب، به شرح زیر، به پایان رسیده است:
- ۱- مقدمه‌ای بر تحقیقات اجتماعی (اثر: هوبرت بلاک - ترجمه: ابراهیم پاشا)
  - ۲- جمعیت و جمعیت‌شناسی (اثر: لئون بوکت - ترجمه: حبیب‌الله زنجانی)
  - ۳- رگسیون چند متغیری در پژوهشهای رفتاری (اثر: کولینجر - ترجمه: حسن سرابی)
  - ۴- انسان‌شناسی و فرهنگ و مردم افریقا (تألیف: اصغر عسگری خانقاه)
  - ۵- آموزش در کشورهای فقیر (اثر: لرتی - ترجمه: فرنگیس

(حبیبی)

- ۶- انگیزه رفتاری در امور سیاسی (اثر: هانس ایلیو - ترجمه: رضا اسراری)
  - ۷- پیشرفت و عقب‌ماندگی (اثر: هانری برنشتاین - ترجمه: عباس مخبر)
- لازم به یادآوری است که ویرایش نهایی کتابهای ردیف ۱ و ۲ و ۳ به اتمام رسیده و این کتب آماده چاپ است.

گروه بهداشت

اولین جلسه گروه بهداشت در تاریخ ۵۹/۹/۲۱ تشکیل شد. این گروه با تشکیل جلسات و برگزاری سمینارهای متعدد توانسته است علاوه بر تعیین خط مشی کلی فعالیتهای خود فهرستی از مجموع کتابهایی که در زمینه بهداشت به زبان فارسی چاپ شده تهیه کند و همچنین فهرستی از کتابهای بهداشت مورد نیاز جامعه علمی را جهت ترجمه و تألیف آماده سازد.

در زمینه ترجمه از ۲۵ عنوان کتاب دریافت شده، ۲۲ عنوان در دست بررسی است و برای ۳ عنوان پس از بررسیهای لازم احکام نهایی صادر شده است. در امر تألیف از ۱۰ عنوان کتاب دریافت شده ۷ عنوان در دست بررسی است و برای ۳ عنوان احکام نهایی صادر شده است.

در این گروه در مورد تهیه واژه‌نامه اختصاصی نیز اقدامی شده است و همچنین کتاب راهنمای آموزشی برای کارکنان بهداشتی (از انتشارات سازمان بهداشت جهانی) به طور کامل ترجمه شده و آماده ویرایش است.

علت اینکه کتب در دست تألیف و ترجمه این گروه نسبت به گروههای دیگر اندک است یکی کمبود متخصص است در رشته‌های مختلف بهداشت و دیگری همکاری متخصصان این رشته است با سازمانهای اجرایی و ارائه خدمات بهداشتی - درمانی در پشت جبهه جنگ و درمانگاههای وابسته به انستیتو تحقیقات بهداشتی و نیز تدریسهای کوتاه مدت برای اعضای نهادهای انقلابی که طبعاً فرصت زیادی جهت پرداختن به امر ترجمه و تألیف برای آنها باقی نمی‌گذارد. با این وصف این گروه همواره در بالا بردن کیفیت و کمیت کار خود تلاش و جدیت می‌کند.

گروه دندانپزشکی

این گروه افزون بر وظایف آموزشی و درمانی که به عهده اعضای آن بوده در مورد فعالیتهای انتشاراتی اقدامات ذیل را به عمل آورده است:

- ۱- کتاب دندانهای مصنوعی (پروتز) دردست تألیف است.
- ۲- کتاب دندانپزشکی ترمیمی (پرکردن و ترمیم تاج دندانها) برای ترجمه انتخاب و بین اعضای شاخه تقسیم شده است.
- ۳- تهیه رئوس مطالب آموزشی برای تدوین کتاب رادیولوژی دهان.
- ۴- طرح يك مجموعه مطالب درسی برای تدوین کتاب آسیب شناسی دهان.
- ۵- ترجمه کتابی مشتمل بر شانزده فصل در مبحث اندود انتیکز (معالجه ریشه دندان) که بین اعضای شاخه تقسیم شده است.

گروه کتابداری

این گروه که در مهرماه سال ۱۳۵۹ تشکیل شده، تاکنون ۲۶ جلسه اصلی داشته است، پس از بررسی تمام پرسش نامه‌های دریافتی (۷۴ فقره)، دو امر اساسی را مورد توجه قرارداد: ۱- تألیف و ترجمه؛ ۲- ادامه کار فنی در کتابخانه‌ها.

پس از تعیین ضوابط و موازینی برای امر ترجمه و تألیف، در تعقیب پیشنهاد سرپرست گروه مبنی بر ضرورت دایر بودن کتابخانه‌های دانشگاهی در مدت تعطیل موقت دانشگاهها، شورای عالی جهاد دانشگاهی طبق بخشنامه‌ای مقرر داشت کتابخانه‌های دانشگاهها و مؤسسات آموزشی در تمام اوقات اداری باز بوده و کلیه امکانات لازم را در اختیار استادان قرار دهند و در نتیجه مقرر شد ۲۷ نفر از افرادی که دارای مشاغل مربی آموزشی یا مربی فنی و کارشناس آموزشی در رشته کتابداری بودند بطور تمام وقت در کتابخانه‌های مؤسسات آموزشی خود به فعالیت بپردازند. از گروه کتابداری تاکنون ۸ فقره ترجمه و ۹ فقره تألیف واگذار شده و در حال حاضر بیش از ۶۰ درصد کار ترجمه و حدود ۳۰ درصد کار

تألیف به پایان رسیده و مراحل ارزیابی مقدماتی ۴ کتاب (۲ تألیف و ۲ ترجمه) نیز خاتمه یافته است. گروه کتابداری در سمینار کتاب و کتابداری دانشگاه مشهد که در خرداد ماه ۱۳۶۰ برگزار شد، شرکت داشت و با «کمیتة بررسی نظامهای طبقه بندی» (که تشکیل آن از مواد قطعنامه آن سمینار بود) نیز بطور فعال همکاری دارد.

گروه بیوشیمی

گروه بیوشیمی از بدو تأسیس (آذرماه ۱۳۵۹) تاکنون ۸ جلسه تشکیل داده است. در اولین جلسه پس از بررسی ۸۶ پرسش نامه از ۴۵ نفر نمونه کار خواسته شد و پس از بررسیهای لازم، ترجمه و تألیف ۱۴ کتاب به ۱۸ نفر از متقاضیان محول شد. اکنون پس از گذشت بیش از یکسال این گروه توانسته است حدود ۴۰ درصد از کار ترجمه و ۳۰ درصد از کارهای تألیف کتابهای زیر را انجام دهد:

۱- کتاب بیوشیمی عمومی، تألیف لنینگر. ترجمه گروهی از اساتید مرکز بیوشیمی و بیوفیزیک دانشگاه تهران (دردست ویرایش)

۲- اصول بیوشیمی کلینیکی، تألیف دکتر اکبر ملک پور (دردست ویرایش)

۳- کتاب بیوشیمی، تألیف پیرلویزو (ترجمه ۳ جلد از این کتاب به پایان رسیده و جلد چهارم آن دردست ترجمه است)

گروه مدیریت

این گروه از بدو تشکیل مجموعاً ۷۵ حکم تألیف و ترجمه صادر کرده است. از این تعداد ۶۵ حکم در مورد تحقیق و تألیف و ۱۰ حکم در امر ترجمه بوده است. کار کتب دردست تألیف و ترجمه تاکنون تقریباً به نیمه رسیده است. کندی کار مولود دشواریهایی است که از طرفی در کارهای تحقیقی وجود دارد و از سویی دیگر روی آوردن تعداد زیادی از اساتید این رشته است به کارهای اجرایی. امید است که در آینده‌ای نزدیک کتابهای مناسب برای ویرایش و طبع انتخاب و پیشنهاد شود.

شهیدی دیگر از خاندان علم و تقوی

کاروان «شهید» رفت از پیش
و آن ما رفته گيرو می اندیش
از شمار دوچشم يك تن كم
و از شمار خرد هزاران بیش

شادروان آية الله سید عبدالحسین دستغیب یکی دیگر از «شهداءالفضیله» بود که به فضیلت شهادت دست یافت. این بزرگمرد عالم عامل، از مجتهدین بنام و از مفاخر جامعه روحانیت و از خاندان جلیل روحانی هشتصد ساله دستغیب، که نسبش با ۳۵ نسل به امام علی بن ابی طالب (ع) می رسد، در عاشورای سال ۱۳۳۲ هجری قمری در شیراز متولد شد.

آیت الله شهید سید عبدالحسین دستغیب در عمر پر برکت خویش، همواره به جهد و جهاد علمی و اجتماعی اشتغال داشته است. حضرت ایشان دوشادوش سایر علمای مبارز خطه فارس پرچمدار مبارزه ای بی امان در اقلیم فارس بود و پس از پیروزی انقلاب، نماینده امام در آن استان و امام جمعه شیراز بودند که در هفته سوم آذرماه هنگامی که عازم برگزاری نماز جمعه بودند، باتفاق دوازده تن از همراهانشان جان خویش را بر سر پیمان خویش با خداوند و بندگان مستضعف او نهادند.

آیت الله شهید، در جنب فعالیتهای اجتماعی و احیاء و تأسیس نهادهای علمی، يك دم از درس و بحث فقه و اصول و بویژه جلسات تفسیر، که سالیان متمادی به آن اهتمام داشتند، غافل نبودند. حشره الله مع الانبیاء والصدیقین. بعضی از آثار قلمی ایشان عبارت است از:

(۱) تفسیر سوره شریفه نجم، شامل اثبات معراج پیغمبر اسلام و ردشبهات مخالفین (شیراز، کتابخانه مسجد جامع عتیق، بی تا، ۲۴۵ ص).

(۲) حقایق از قرآن در تفسیر سوره شریفه قمر (شیراز، کتابخانه مسجد جامع عتیق، ۱۳۵۴، ۳۰۱ ص).

(۳) معاد. چاپ سوم. مجموعه بحثهای اصول عقاید.

(۴) پرسش (چاپ سوم) شامل پرسشهایی در باره عالم ذر، جبر و تفویض، بدا، فرق لوح محفوظ و محو و اثبات و تقدیر و تدبیر، معجزه شق القمر، مستضعفین چه کسانی هستند، وضع زمان در آخرت، مسأله رجعت، اقسام تقیه، ریاضت رحمانی و شیطانی و نظایر آن.

(۵) سیدالشهدا (چاپ دوم)

(۶) صلاة الخاشعین

(۷) استعاذه

(۸) صدیقه کبری، فاطمه زهرا

(۹) گناهان کبیره (چاپ هفتم. تهران. ضرابی. ۱۳۶۰. ۲ ج) شامل بحث عقلی و نقلی و علم النفسی و اجتماعی، با نثر فارسی روشن و شیوا در باره کبائر منصوصه یعنی گناهانی که کبیره شمرده شده است. (شرك، یأس، نومیدی از رحمت خداوند، اطمینان و امن از مکر الهی، آدمکشی، عقوق والدین، قطع رحم، خوردن مال یتیم، رباخواری، زنا، لواط، قذف (نسبت و بهتان زنا یا لواط به زن یا مرد مسلمان پاکدامن) شرابخواری، قمار، اشتغال به ملاحی، غنا، دروغ، سوگند دروغ، گواهی دروغ، گواهی ندادن یا کتمان شهادت، پیمان شکنی، خیانت در امانت).

(۱۰) قلب سلیم، متمم گناهان کبیره (تهران. دارالکتب الاسلامیه - آخوندی - ۱۳۵۱، ۸۳۶ ص)

(۱۱) و آثار علمی ای که هنوز بعضی از آنها چاپ نشده، از جمله شرح و حاشیه برکتابه و رسائل و مکاسب و تفسیر سوره های متعددی از قرآن لمثل هذا فلیعمل العاملون. رضی الله عنهم و رضوا عنه.